

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

ISSN 1024-3046

C 235

fyrtiofjärde årgången

21 augusti 2001

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Meddelanden

Kommissionen

2001/C 235/01	Eurons växelkurs	1
2001/C 235/02	Meddelande från Förbundsrepubliken Tysklands regering av den 11 juni 2001	2
2001/C 235/03	Statligt stöd och riskkapital ⁽¹⁾	3
2001/C 235/04	Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 8.1 andra stycket i rådets förordning (EEG) nr 2082/92 om särartsskydd	12

II Förberedande rättsakter

.....

III Upplysningar

Europaparlamentet

2001/C 235/05	Skriftliga frågor med svar som är publicerade i Europeiska gemenskapernas officiella tidning C 235 E	15
---------------	--	----

1

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

I

(Meddelanden)

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾**20 augusti 2001**

(2001/C 235/01)

1 euro	=	7,4459	danska kronor
	=	9,4235	svenska kronor
	=	0,633	pund sterling
	=	0,9149	US-dollar
	=	1,4145	kanadensiska dollar
	=	110,18	japanska yen
	=	1,5187	schweiziska franc
	=	8,1135	norska kronor
	=	89,25	isländska kronor ⁽²⁾
	=	1,7145	australiska dollar
	=	2,0864	nyzeeländska dollar
	=	7,605	sydafrikanska rand ⁽²⁾

⁽¹⁾ Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

⁽²⁾ Källa: Kommissionen.

Meddelande från Förbundsrepubliken Tysklands regering**av den 11 juni 2001**

(2001/C 235/02)

1. Förbundsrepubliken Tysklands regering har beslutat att från och med den 29 oktober 2001 ändra den allmänna trafikplikt för den regelbundna lufttrafiken på linjen Erfurt-München som införts i enlighet med artikel 4.1 a i rådets förordning (EEG) nr 2408/92 av den 23 juli 1992 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen och offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* C 114 av den 20 april 2000, s. 5.

2. Den allmänna trafikplikten omfattar följande:

2.1 Minsta turtäthet

Minst tre flygningar tur och retur mellan måndag och fredag med direkt anslutning i München.

Dessa bestämmelser gäller hela året. Mellan jul och nyår kan turtätheten minskas.

2.2 Antal sittplatser

Flygningarna skall genomföras med flygplan med en minsta sittplatskapacitet på 30 passagerarplatser.

2.3 Flygtider

Flygningarna skall genomföras mellan kl. 6.00 och 21.00. Flygtiderna skall tillåta de resande att byta flyg i München. Enligt de befintliga tidtabellerna avgår anslutningsflygen under följande perioder:

- 1) Mellan kl. 10.00 och kl. 11.00.
- 2) Mellan kl. 15.00 och kl. 15.30.
- 3) Mellan kl. 19.00 och kl. 20.00.

2.4 Flygplanstyp

Flygningarna skall genomföras med flygplan utrustade med tryckkabin. Flygningarna skall ske i enlighet med instrumentflygreglerna (IFR).

2.5 Biljettpriser

Grundpriset för enkelresor mellan Erfurt och München får inte överstiga 400,00 DM (204,52 euro) plus mervärdesskatt och avgifter. Interlineavtal enligt IATA:s regler med direktpriser för transitpassagerare skall ingås.

2.6 Trafikens kontinuitet

Antalet flygningar som inställs av skäl som direkt kan tillskrivas lufttrafikföretaget får inte överstiga 2 % av antalet planerade flygningar per år.

3. Lufttrafikföretagen inom gemenskapen görs uppmärksamma på att rätten att trafikera denna förbindelse kommer att upplåtas från och med den 29 oktober 2001 efter anbudsinfördran, såvida inget lufttrafikföretag före den 28 september 2001 erbjudit sig att inleda regelbunden lufttrafik på denna flyglinje i överensstämmelse med den allmänna trafikplikten och utan att begära ekonomisk ersättning. Ett meddelande om anbudsförfarande enligt bestämmelserna i artikel 4.1 d i förordning (EEG) nr 2408/92 kommer inom kort att offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Ytterligare upplysningar kan erhållas från

Thüringer Ministerium für Wirtschaft, Arbeit und Infrastruktur
Referat Luftverkehr
Postfach 242
D-99005 Erfurt
Tfn (49-361) 379 76 40
Fax (49-361) 379 76 09.

STATLIGT STÖD OCH RISKKAPITAL

(2001/C 235/03)

(Text av betydelse för EES)

I. Inledning

I.1. Kommissionen har utformat en allmän politik för främjande av tillgången till riskkapital⁽¹⁾ i gemenskapen. Den har till exempel uttryckt farhågor för att företagen i gemenskapen skall bli alltför beroende av lånefinansiering⁽²⁾ och betonat att en utvidgning av riskkapitalmarknaderna skulle få en gynnsam effekt på tillväxten och sysselsättningen⁽³⁾. Kommissionen anser att vissa slag av företag och företag i vissa utvecklingsstadier kan ha större behov av finansiering i form av eget kapital eller liknande kapitaltillskott än enbart lån, med hänsyn till lånekostnaderna och den ovilja många låneinstitut har mot risktagande.

I.2 Vid mötet den 23–24 mars 2000 i Lissabon gjorde Europeiska rådet det till en övergripande målsättning för EU att främja tillgången på riskkapital och slog fast att handlingsplanen för riskkapital skall genomföras under 2003 samt uppmuntrade en styrning av kapitalet i riktning mot nystartade företag, högteknologiska företag och mikroföretag och andra riskkapitalinitiativ som föreslagits av Europeiska investeringsbanken (EIB).

I.3 Bristen på eget kapital, som tyder på att kapitalmarknaden lider av en varaktig bristfällighet som hindrar utbudet från att tillfredsställa efterfrågan till ett pris som är godtagbart för båda parter, påverkar europeiska små och medelstora företag negativt jämfört med motsvarande företag i Nordamerika. Bristen på eget kapital gäller å ena sidan innovativa och oftast nya högteknologiföretag med stor tillväxtpotential och å andra sidan ett brett spektrum av nyare och äldre företag inom olika sektorer med en mindre tillväxtpotential, som inte kan få finansiering för sina utvidgningsprojekt utan externt riskkapital.

I.4 Att skaffa fram finansiering i form av aktiekapital innebär många problem både för investerarna och företagen, särskilt kapital till småföretag. Investeraren måste noggrant analysera inte bara den säkerhet som erbjuds (som en långgivare gör), utan hela företagsstrategin. För företagsägarens del

innebär det problem att dela kontrollen över företaget med en utomstående investerare, kanske för första gången.

I.5 De fördelar en ökad tillgång på riskkapital skulle medföra och de problem de ekonomiska aktörerna möter när de vill ägna sig åt riskkapitalinvestering har fått de offentliga myndigheterna att försöka främja riskkapitalmarknaderna med olika åtgärder. Kommissionen har pekat ut olika åtgärder, i synnerhet i handlingsplanen för riskkapital, som bör vidtas för att främja tillväxten av riskkapitalmarknaderna:

a) Främja företagandena.

b) Lätta skattertrycket på aktiekapital, såsom det faktum att lånefinansiering behandlas förmånligare.

c) Marknadsintegrerande åtgärder.

d) Göra lagstiftningen smidigare bland annat i fråga om investeringsbegränsningarna för vissa slag av finansiella institut (t.ex. pensionsfonder) och de administrativa förfarandena vid företagsgrundande.

I.6 Kommissionen har klargjort att filosofin bakom strategin för utveckling av riskkapitalmarknaden i gemenskapen innebär att man lägger största vikt vid att skapa en miljö som gynnar skapandet och driften av nya och innovativa företag med hjälp av strukturella och övergripande åtgärder som de ovannämnda⁽⁴⁾. Det speglar det faktum att riskkapitalinvestering i grunden är en kommersiell verksamhet beroende av kommersiella beslut. De ekonomiska och budgetmässiga förhållandena är sådana att enbart offentliga fonder inte kommer att kunna och inte heller bör försöka skapa hela den höjning av riskkapitalverksamheten som gemenskapen vill ha. Vad det gäller är att skapa de villkor som behövs för att de stora reserver av privat kapital som finns i Europa används för sådana investeringar. För att det skall lyckas måste både företagens efterfrågan och investerarnas utbud av kapital utvecklas.

I.7 Utöver detta har kommissionen dock erkänt "en roll för finansiering med offentliga medel som begränsas till att lösa bestämda marknadsmisslyckanden"⁽⁴⁾. Statliga myndigheter har använt offentligt kapital till stöd för olika planer för att öka tillgången på riskkapital. Kommissionen har

⁽¹⁾ I sitt meddelande "Riskkapital En nyckel till sysselsättning i Europeiska unionen" (SEK(1998) 552 slutlig, 31.3.1998) definierade kommissionen riskkapital som aktiekapital till ett företag i start- och utvecklingsstadiet, och så används ordet i detta dokument. Med "venturekapital" avses väsentligen riskkapital från investeringsfonder som skapats i detta syfte (venturekapitalfonder). De tillhandahåller ofta en blandning av eget kapital, mezzaninfonder och prioriterade lån. "Venturekapital" avser detta slag av finansiering som helhet.

⁽²⁾ "Ekonomiska reformer: Rapport om produkt- och kapitalmarknadernas funktion i gemenskapen", KOM(1999) 10, 20.1.1999.

⁽³⁾ "Riskkapital: en nyckel till sysselsättning i Europeiska unionen", SEK(1998) 552 slutlig, 31.3.1998.

⁽⁴⁾ Lägesrapport om genomförandet av handlingsplanen för riskkapital, KOM(2000) 658 slutlig, 18.10.2000, avsnitt 3.4.

också föreslagit att sådana ingripanden i regioner som åtnjuter strukturfondsstöd skall kunna göras i form av riskkapitaltillskott till små och medelstora företag inom ramar för reglerna om statligt stöd. Rådet har instämt i detta. Kommissionen anser att strukturfondsmedlen kan komma fler till godo och att kostnaden för varje nytt arbetstillfälle kan bli lägre om man ersätter bidragen med riskkapital (eller lån) och att det därför är mer kostnads-effektivt.

I.8 Detta leder oundvikligen till frågan om sådana åtgärder är förenliga med fördragets artiklar om statligt stöd ⁽⁵⁾.

II. Detta dokument syfte, räckvidd och förhållande till andra texter

II.1 Detta dokument har två huvudsyften:

- a) Att ange hur kommissionen ämnar tillämpa definitionen av statlig stöd i artikel 87.1 i EG-fördraget på åtgärder för att tillhandahålla eller främja riskkapital (nedan kallat riskkapitalåtgärder).
- b) Att lägga fram nya kriterier för när kommissionen kan godkänna sådana åtgärder som utgör statligt stöd, även om de inte är förenliga med övriga riktlinjer, rambestämmelser eller förordningar som kommissionen har antagit.

II.2 Dokumentet syftar även till att förklara varför en kontroll av det statliga stödet på detta område är nödvändig, att påvisa svårigheterna med att tillämpa nuvarande riktlinjer på sådana åtgärder samt visa varför kommissionen anser att de nya kriterierna på förenlighet är både nödvändiga och lämpliga.

II.3 Ingenting i detta dokument får ses som ett ifrågasättande av statligt stöd som uppfyller kriterierna i andra riktlinjer, rambestämmelser eller förordningar som antagits av kommissionen.

II.4 Detta dokument avviker inte i något avseende från bestämmelserna i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd

⁽⁵⁾ Även om fördragets artiklar om statligt stöd enbart gäller åtgärder på nationell nivå (eller lägre), krävs det för en konsekvent politik att åtgärder som vidtas på EU-nivå inte strider mot reglerna för statligt stöd.

till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ⁽⁶⁾.

II.5 Kommissionen kommer att fästa särskild uppmärksamhet vid behovet av att hindra att detta meddelande används till att kringgå de principer som fastställs i befintliga rambestämmelser och riktlinjer.

III. Skäl för kontroll av användning av offentliga medel som riskkapital

III.1 Förutom att kommissionen enligt fördraget är skyldig att kontrollera statligt stöd inom gemenskapen och i likhet med vad som gäller för andra slag av offentligt ingripande, skall nationella myndigheter och gemenskapsmyndigheter, när de fattar beslut om huruvida de skall anslå eller bemyndiga offentliga medel till riskkapitalfrämjande åtgärder, minimera följande tre åtskilda men förbundna riskkategorier:

a) Risken att fördelarna för förmånstagarna (investorer eller företag) leder till en alltför stor snedvridning av konkurrensen i förhållande till konkurrenterna på den inre marknaden.

b) Risken för att medlen förfelar sitt syfte därför att de inte behövs. En del företag som får kapitaltillskott på offentlig väg hade kanske kunnat få det på annat sätt och på samma villkor. Det finns tecken på att så sker, även om det inte kan dokumenteras. I sådana fall används offentliga medel i onödan.

c) Risken för "utträngning". Att det finns åtgärder som finansieras med offentliga medel kan faktiskt avhålla potentiella investerare från att erbjuda kapital.

III.2 Det är inte alla offentliga åtgärder för främjande av riskkapital som omfattas av definitionen av statligt stöd i artikel 87.1 i fördraget och därmed också av kommissionens kontroll av statligt stöd. I följande avsnitt anges därför hur kommissionen tolkar definitionen av statligt stöd vid riskkapitalåtgärder.

⁽⁶⁾ EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

IV. Tillämpligheten av artikel 87.1 på riskkapitalåtgärder

IV.1 Vid en åtgärd i form av bidrag eller lån är det i allmänhet uppenbart vilket företag som är den potentielle förmånstagaren vid bedömningen av huruvida det rör sig om statligt stöd. Vissa konstruktioner som syftar till att främja riskkapital är dock mer komplicerade, eftersom myndigheterna skapar möjligheter för att stimulera en grupp av ekonomiska aktörer (investerare) att erbjuda en annan grupp (exempelvis mindre företag) kapital. Beroende på hur denna åtgärd utformas, och även om myndigheternas avsikt endast varit att gynna den senare gruppen, kan resultatet bli att företag på såväl den ena som den andra sidan mottar det statliga stödet⁽⁷⁾. I en del fall innebär åtgärden att det skapas en fond eller ett annat investeringsinstrument som existerar utan samband med investerarna och mottagarna av investeringen. I sådana fall måste man också överväga om fonden eller instrumentet kan betraktas som ett företag som åtnjuter statligt stöd.

IV.2 Vid bedömningen av riskkapitalåtgärder måste kommissionen därför överväga möjligheten att åtgärden innebär stöd på minst tre nivåer:

i) Stöd till investerare.

ii) Stöd till den fond eller det instrument som åtgärden kanaliseras genom (i fråga om en fondandelsfond kan fler än en sådan kanal finnas).

iii) stöd till de företag som mottar investeringen.

IV.3 För att en åtgärd skall omfattas av artikel 87.1 i fördraget måste fyra kriterier vara uppfyllda samtidigt:

i) Åtgärden måste medföra bruk av statliga medel. När statliga myndigheter direkt deltar ekonomiskt i riskkapitalåtgärder eller ger investerare skatteförmåner är detta i allmänhet självklart.

ii) Åtgärden måste snedvrider konkurrensen genom att gynna mottagaren. Enligt domstolens rättspraxis måste kommissionen alltid anta att det är fråga om statligt stöd när statliga medel anslås på ett sätt som inte skulle ha varit godtagbart för en privat investerare

som arbetar under normala marknadsekonomiska förhållanden. När myndigheterna däremot investerar på villkor som en sådan investerare kunde godta, innebär det ingen förmån och det är därför inte fråga om statligt stöd⁽⁸⁾. Det innebär att när statliga medel beviljas på samma villkor som gäller för privata investerare, kan man normalt dra slutsatsen att åtgärden inte medför någon förmån. Om de statliga medlen ställs till förfogande på fördelaktigare villkor, är det emellertid i allmänhet fråga om en förmån.

iii) Förmånen måste vara selektiv, det vill säga begränsad till vissa företag. Om en åtgärd gäller utan förbehåll eller utan sektoriell eller geografisk avgränsning i hela medlemsstaten är den inte selektiv⁽⁹⁾. En åtgärd som är utformad så att den bara kan gälla för ett begränsat antal företag är däremot selektiv. Det är den också om den bara gäller för investeringar i vissa företag, till exempel i en sektor eller en region. Det bör observeras att en åtgärd som är generell när det gäller investerarna (som alltså erbjuds alla investerare) ändå kan vara selektiv när det gäller vilka företag investeringarna kan göras i⁽¹⁰⁾;

iv) Åtgärden måste påverka handeln mellan medlemsstaterna. Eftersom kapitalinvesteringar är en verksamhet där det äger rum en omfattande handel mellan medlemsstaterna, och eftersom alla åtgärder som gynnar investerare har som uttalat syfte att påverka deras investeringsbeslut, kommer kommissionen normalt att anse att riskkapitalåtgärder till förmån för investerare uppfyller det kriteriet. Vid en bedömning av huruvida handeln påverkas måste kommissionen överväga åtgärdens inverkan på kapitalmarknaderna överhuvudtaget, inte bara på investerarna som kanske redan tidigare har verkat på marknaden för riskkapital till sådana företag som åtgärden riktar sig till. På samma sätt kommer kommissionen att anse att kriteriet är uppfyllt på alla områden där kriterierna uppfyllts för de mottagande företagens del, om det inte kan visas att alla investeringarna kommer att göras i företag som verkar i sektorer där ingen handel mellan medlemsstaterna äger rum⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ Beslut av den 4 oktober 2000 i ärende nr 172/2000 (Irland) Seed and Venture Capital Fund Scheme (EGT 37, 3.2.2001, s. 48).

⁽⁹⁾ Det kan till exempel vara fråga om en skatteåtgärd för främjande av investeringar i en bestämd grupp av finansiella instrument.

⁽¹⁰⁾ Se till exempel domstolens dom av den 19 september 2000 i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen ännu ej offentliggjord.

⁽¹¹⁾ Domstolen har i detta sammanhang uttalat: "I fråga om ett stödprogram kan kommissionen begränsa sig till att granska de utmärkande dragen hos programmet i fråga för att bedöma huruvida det ger mottagaren en betydande fördel i förhållande till konkurrenterna och sannolikt gynnar företag som är verksamma med handel mellan medlemsstaterna, detta på grund av stödets belopp eller andel, slaget av de investeringar för vilka stödet ges eller andra villkor i programmet." Mål 248/84, Tyskland mot kommissionen, Rec. 1987, s. 4013 (inofficiell översättning, vår kursivering).

⁽⁷⁾ EG-domstolen har uttalat att man i artikel 87 inte skiljer mellan statliga stödåtgärder av detta slag utifrån deras orsaker eller syften utan utifrån deras verkan (mål 173/73, Italien mot kommissionen, Rec. 1974, S. I-709).

IV.4 Det finns redan åtskilliga offentliggjorda handlingar från kommissionen som erbjuder en tolkning av huruvida enskilda åtgärder kan omfattas av definitionen av statligt stöd och som därför kan vara relevanta för riskkapitalåtgärder. Bland dessa handlingar ingår meddelandet om statliga kapitaltillskott från 1984⁽¹²⁾, meddelandet om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag från 1998⁽¹³⁾ och tillkännagivandet om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier⁽¹⁴⁾. Kommissionen ämnar också fortsättningsvis tillämpa dessa dokument för bedömningen av huruvida riskkapitalåtgärder utgör statligt stöd.

IV.5 I enlighet med ovan angivna principer kommer kommissionen att beakta följande faktorer när den bedömer huruvida det rör sig om statligt stöd på de olika nivåerna.

1) STÖD TILL INVESTERAREN

En investerare erhåller en förmån om en åtgärd gör det möjligt för denne att förvärva andelar i ett eller flera företag på villkor som är fördelaktigare än de villkor som gäller för offentliga investerare eller fördelaktigare än de villkor som skulle ha gällt om investeringarna hade gjorts utan påverkan av åtgärden⁽¹⁵⁾. Detta gäller även om åtgärden får investeraren att ge det mottagande företaget eller de mottagande företagen en förmån. Den omständigheten att inga investerare på grund av ett marknadsmisslyckande annars skulle ha gjort en viss investering är inte i sig tillräckligt för att bevisa att det inte är fråga om en förmån. Investerarna erbjuds ju fördelaktigare villkor som kompensation för de faktorer som orsakar ett marknadsmisslyckande, och kommissionen anser att denna kompensation måste betraktas som en förmån, som utgör stöd om investerarna är företag och om de övriga villkor som nämnts ovan, särskilt selektiviteten, är uppfyllda. Under förutsättning att förmånen är begränsad till vad som är nödvändigt för att övervinna de faktorer som orsakar marknadsmisslyckandet, kan den dock på grund av sin begränsade verkan betraktas som förenlig med fördraget, om den inte strider mot de principer som läggs fram i avsnitt VIII.

2) STÖD TILL EN FOND ELLER ETT ANNAT FÖRMEDLANDE INSTRUMENT

I allmänhet skulle kommissionen betrakta en fond som ett instrument för överföring av stöd till investerarna och/el-

ler de företag som investeringen gäller snarare än som en stödmottagare. I vissa fall, särskilt när medel överförs till redan existerande fonder med många investerare av olika slag, kan dessa fonder dock ha karaktär av oberoende företag. I sådana fall rör det sig i allmänhet om stöd, såvida inte investeringen görs på villkor godtagbara för en normal ekonomisk aktör i en marknadsekonomi och alltså inte utgör någon förmån till mottagaren.

3) STÖD TILL FÖRETAGET SOM MOTTAR INVESTERINGEN

Det avgörande är än en gång om företaget har tagit emot investeringen på villkor som skulle vara godtagbara för en privat investare i en marknadsekonomi. Kriteriet kan uppfyllas om den investering som görs genom riskkapitalåtgärderna görs som om den hade gjorts av en eller flera privata investare. Om så inte är fallet, är det faktum att ett investeringsbeslut har fattas av en kommersiell förvaltare av riskkapitalfonder, eller av investerarnas företrädare, med intresse av att fonden får största möjliga avkastning ett viktigt på detta, men inte i sig avgörande. Kommissionen måste också ta hänsyn till möjligheten att förmåner som har beviljats fondens investare också kan överföras till de företag som tar emot investeringarna, om fondens investeringar inte görs som om de hade gjorts av en privat investare i en marknadsekonomi. Om en riskkapitalåtgärd minskar de risker och/eller höjer de vinster som investerarna har på grund av en viss investering, kan dessa inte längre sägas agera som en normal ekonomisk aktör⁽¹⁶⁾.

IV.6 Huruvida en åtgärd utgör stöd, och på vilken nivå, beror på dess utformning. Kommissionens har erfarenhet av åtgärder som den har ansett vara allmänt riktade för investerarnas del men som utgjort statligt stöd i förhållande till de enskilda företagen⁽¹⁷⁾, och andra åtgärder som har utgjort statligt stöd till investerarna men inte till de företag i investeringarna har gjorts med tillämpning av den likvärdighetsprincip som beskrivs ovan⁽¹⁸⁾. Andra åtgärder åter har kunnat utgöra stöd på mer än en nivå⁽¹⁹⁾.

IV.7 Om allt stöd som kommer mottagarna till del är av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse⁽²⁰⁾, anses det inte uppfylla alle kriterierna i artikel 87.1 i fördraget. Vid riskkapitalåtgärder försvaras till-

⁽¹²⁾ EG-bulletinen 9/1984, återgiven i Europeiska gemenskapernas konkurrensrätt, del II A, s. 133.

⁽¹³⁾ EGT C 384, 10.12.1998, s. 3.

⁽¹⁴⁾ EGT C 71, 11.3.2000, s. 14. Det bör dock observeras att det är mer sannolikt att statliga garantier till förmån för riskkapitalinvesteringar innehåller ett inslag av stöd till investeraren än traditionella lånegarantier, som normalt snarare anses utgöra stöd till låntagaren snarare än till långivaren.

⁽¹⁵⁾ Detta kan gälla åtgärder som förser investerare med finansiering av investeringar i sådana förvärv där detta finansiella tillskott sker på villkor som är mer gynnsamma än marknadsvillkoren.

⁽¹⁶⁾ T.ex. kommissionens beslut 98/476/EG (EGT L 212, 30.7.1998, s. 50). Domstolens dom av den 19 september 2000 i mål C-156/98, som nämns i fotnot 10, gällde detta ärende.

⁽¹⁷⁾ Se fotnot 16.

⁽¹⁸⁾ T.ex. beslut i ärende N 705/99, United Kingdom High Technology Fund.

⁽¹⁹⁾ Beslut 2001/406/EG i ärende C 46/2000, Viridian Growth Fund (Nordirland) (EGT L 144, 30.5.2001, s. 23).

⁽²⁰⁾ EGT L 10, 13.1.2001, s. 30.

lämpningen av denna regel av beräkningssvårigheter (se också avsnitt V) och av att åtgärderna kanske inte enbart utgör stöd till målföretagen utan också till investerarna. När dessa problem kan lösas är regeln emellertid tillämplig. Om ett program innebär att det enskilda företaget får 100 000 euro eller mindre i offentligt kapitaltillskott under en treårsperiod, kan man vara säker på att det eventuella stödet till företaget håller sig inom de gränser förordningen sätter.

V. Bedömning av om riskkapitalåtgärder är förenliga med reglerna om statligt stöd: tillämpningen av befintliga regler

V.1 När en åtgärd utgör statligt stöd, är det kommissionens uppgift att bedöma om den kan anses vara förenlig med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.2 och 87.3. De flesta riskkapitalåtgärder kan betraktas som förenliga bara enligt punkt 3 a (dvs. de får bara genomföras i regioner där detta undantag gäller), punkt 3 c eller punkt 3 d.

V.2 De omedelbara målen med riskkapitalåtgärder kommer sannolikt att innefatta stöd till små och medelstora företag, särskilt nya eller innovativa företag eller företag med hög tillväxtpotential, och/eller att främja utvecklingen i en särskild region. Kommissionen har redan antagit texter enligt vilka statligt stöd med sådana syften kan godkännas enligt artiklarna 87.3 a och 87.3 c⁽²¹⁾. Den myndighet som utformar åtgärden kan också ha som mål att uppmuntra fler investerare att engagera sig i denna finansieringsform. Det finns inga texter om statligt stöd på detta område, och det har ännu inte uttryckligen erkänts som en målsättning för gemenskapen som i sig själv kan berättiga statligt stöd⁽²²⁾. Detta hindrar dock inte på något sätt att en åtgärd som uppfyller villkoren i andra rambestämmelser eller riktlinjer kan vara förenliga med den gemensamma marknaden.

V.3 Ett utmärkande drag i de nuvarande rambestämmelserna och riktlinjerna om godkänt statligt stöd enligt artikel 87.3 a och 87.3 c är att stöd godkänns upp till en viss nivå, "bidragsekvivalenten", som är den viss procentsats av det stödmottagande företags kostnader. Dessa "bidragsberättigande kostnader" är i princip fasta investeringar i mark, fastigheter, ny produktionsutrustning och immateriella till-

gångar (patent, know-how osv.), arbetskraftskostnader som är förbundna med investeringar i anläggningstillgångar samt kostnader för konsulttjänster. Erfarenheten har dock visat att riskkapitalåtgärder ofta kan bedömas som oförenliga enligt dessa regler, av ett eller flera av följande skäl:

a) Svårigheten att fastställa en "bidragsekvivalent" för eget kapital. Kommissionens har ställt upp regler för hur man bestämmer sådana ekvivalenter för lån och garantier⁽²³⁾, men har ingen sådan formel för eget kapital. Kommissionen anser dock att ett tekniskt beräkningsproblem i sig inte räcker för att göra en åtgärd oförenlig med den gemensamma marknaden. Den undersöker möjligheterna att finna en metod för detta och kommer samtidigt att vara öppen för föreslagna beräkningsmetoder som kan stödja anmalingarna av riskkapitalåtgärder⁽²⁴⁾.

b) Svårigheten att skapa en koppling till bidragsberättigande kostnader, särskilt vid åtgärder för att stimulera investerare och i synnerhet vid åtgärder i form av fonder. Det är svårt att göra en sådan koppling förenlig med det slag av affärsmässig fondförvaltning som de deltagande investerarna kommer att kräva, och det kan ge upphov till verifierings- och kontrollsvårigheter.

c) För åtgärder som innebär stöd till investerare finns det idag ingen regel som kan utgöra grund för godkännande.

V.4 Kommissionen anser att det generellt finns god skäl att hålla fast vid begreppet "bidragsberättigande kostnader". Det skapar säkerhet, förutsägbarhet och en grund för begränsning av stödet och garanti för likabehandling av regioner och medlemsstater. Gemenskapen har haft god nytta av det, och det kommer troligen att ligga till grund för större delen av kontrollen av statligt stöd också i framtiden. Kommissionen anser att det krävs goda skäl för att göra avsteg från det.

V.5 En risk med att göra avsteg från det är särskilt att man då kan godkänna statligt stöd som är rent "driftsstöd", dvs. stöd som täcker ett företags normala löpande kostnader. Kommissionen anser att det är ett av de mest snedvridande formerna av statligt stöd och att det bara får godkännas i väl avgränsade fall, eftersom det kan avskärma mottagaren från följderna av affärsmässig olönsamhet.

⁽²¹⁾ Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål (EGT C 74, 10.3.1998, s. 9) och kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag (EGT L 10, 13.1.2001, s. 33).

⁽²²⁾ Att ett mål på gemenskapsnivå erkänns som eftersträvansvärt är inte i sig självt nog för att berättiga statligt stöd för ändamålet. Det bör observeras att Europeiska rådet i slutsatserna från Lissabon manade till såväl en minskning av det statliga stödet som en ökning av riskkapitalverksamheten.

⁽²³⁾ Till exempel EGT C 74, 10.3.1998, s. 19, och EGT C 68, 6.3.1996, s. 6.

⁽²⁴⁾ Detta kan innefatta en metod som grundar sig på kostnaden för att tillhandahålla en viss garanti. Se beslut av den 28 februari 2001 i ärende nr N 551/2000 (Tyskland): BTU – Beteiligungskapital für kleine Technologieunternehmen (EGT C 117, 21.4.2001, s. 14 och 17).

V.6 Samtidigt anser kommissionen emellertid att det faktum att vissa riskkapitalåtgärder inte är förenliga med fördraget enligt de nuvarande riktlinjerna, och särskilt då de ovan nämnda svårigheterna inte i sig räcker för att man skall betrakta dem som oförenliga med den gemensamma marknaden. Kommissionen har redan antagit vissa beslut, där den har varit tvungen att överväga om sådana åtgärder skulle godkännas och i så fall utifrån vilka kriterier. Vad gäller svårigheterna ovan har kommissionen påpekat följande:

- a) De kostnader som enligt nuvarande rambestämmelser betraktas som bidragsberättigande är av mindre betydelse för många nya eller innovativa företag. Det är ofta lättare att finansiera sådana kostnader genom lån. Behovet av aktiekapital är ofta förbundet inte bara med tillgångar utan också med behovet av rörelsekapital under företagets start- eller expansionsfas.
- b) Att det inte finns någon koppling till definitionen av bidragsberättigande kostnader i de nuvarande texterna behöver inte betyda att det rör sig om driftsstöd i betydelsen stöd som går till ett företags normala driftsutgifter och bara tjänar till att hålla företaget vid liv. Stöd som uppenbart stimulerar ett företag under start- eller expansionsfasen kan inte betraktas som driftsstöd i den meningen och skulle därför kunna godtas under vissa omständigheter.
- c) Vad gäller investeringsstöd kan en åtgärd inte anses vara oförenlig med den gemensamma marknaden bara för att den, genom att den berör den privata sektorn eller investerarna på marknaden, utgör statligt stöd till dem och till de företag som de investerat i. När ett stöd som betalas ut av staten är förenligt med reglerna om statligt stöd, bör enligt kommissionens åsikt en åtgärd som innebär minsta möjliga stimulans för att andra ekonomiska aktörer skall göra samma utbetalning också godkännas, även om det tekniskt sett rör sig om stöd till dessa aktörer.

VI. Grund för att godkänna riskkapitalåtgärder enligt artikel 87.3 a, c och d i fördraget

VI.1 Kommissionens främsta grund för att godkänna riskkapitalåtgärder, även om de går utanför de nuvarande reglernas räckvidd, är de små och medelstora och i synnerhet nystartade företagens svårighet att få tillgång till kapital och lån. De viktigaste orsakerna är ofullständig information, investerarnas och låneinstitutens ovilja mot risker och de begränsade säkerheter som små och medelstora företag kan ställa⁽²⁵⁾. Ett särskilt hinder för aktieförvärv kan vara de höga transaktions- och kontrollkostnaderna i förhållande till kapitaltillskottet.

VI.2 Såsom konstateras ovan (i punkt I.7) har kommissionen erkänt "en roll för finansiering med offentliga medel som begränsas till att lösa bestämda marknadsmisslyckanden". Ett marknadsmisslyckande kan definieras som en situation där ekonomisk effektivitet inte uppnås på grund av bristfälligheter i marknadsmekanismen. Ett marknadsmisslyckande kan antingen ta sig uttryck i systemets oförmåga att producera varor som är efterfrågade (i detta fall en riskkapitalmarknad), eller i en dålig resursfördelning som skulle kunna förbättras på ett sådant sätt att vissa konsumenter skulle vinna men ingen skulle förlora. De externa effekterna vid fortbildning och vid forskning och utveckling leder till ett marknadsmisslyckande som berättigar statligt stöd på de områdena.

VI.3 Eftersom marknaden enligt ekonomisk teori i regel misslyckas i något avseende utom när perfekta konkurrensvillkor råder; är innebörden av termen marknadsmisslyckande förbehållen fall där man är förvissad om att en allvarlig feldistribution av resurser har ägt rum. Det finns två viktiga orsaker till marknadsmisslyckande som är relevanta för riskkapitalmarknader och som särskilt påverkar tillgången till kapital för små och medelstora företag och företag på ett tidigt utvecklingsstadium och som kan berättiga offentligt stöd:

- a) Ofullständig eller asymmetrisk information: potentiella investerare har större svårigheter att samla in tillförlitlig information om de väntade utsikterna för ett litet eller medelstort företag eller ett nytt företag. Särskilt om dessa är engagerade i höginnovativa eller riskfyllda projekt, förvärrar ofullständig information problem i samband med riskbedömningen.
- b) Transaktionskostnader: små transaktioner är mindre attraktiva för investeringsfonder på grund av relativt höga kostnader för investeringsbedömning och andra transaktionskostnader.

VI.4 Enligt kommissionens åsikt kan dessa faktorer orsaka ett marknadsmisslyckande som kan göra statligt stöd berättigat. Försiktighet är dock av nöden, och det faktum att framstötter om aktieförvärv och ansökningar om lån har avslagits är i sig inte bevis för att marknaden har misslyckats. Kommissionen anser inte att det finns några tecken på att riskkapitalmarknaden rent allmänt har misslyckats inom EU⁽²⁶⁾. Den medger dock att det finns marknadsbrister vid vissa investeringstyper, under vissa skeden i ett företags utveckling och möjligen vid vissa verksamheter som omfattas av artikel 87.3 d. Den erkänner också att det finns särskilda svårigheter i regioner som är stödberättigade enligt artikel 87.3 a och 87.3 c (stödområden). Dessa brister och svårigheter är till viss del redan uppmärksammade i befintliga program för statligt stöd och i de fall där dessa kan tillämpas på riskkapitalåtgärder kommer kommissionen att fortsätta med dem.

⁽²⁵⁾ Se kommissionens förordning (EG) nr 70/2001.

⁽²⁶⁾ Lägesrapport om genomförandet av handlingsplanen för riskkapital, KOM(2000) 658 slutlig, 18.10.2000, avsnitt 3.

VI.5 Kommissionen kommer därför kräva bevis på att marknadsmisslyckande föreligger, innan den är beredd att godkänna riskkapitalåtgärder som går utöver de nuvarande reglerna. Den kan dock tänka sig att acceptera detta, om inslaget av statligt stöd till ett företag via riskkapitalåtgärder som i sin tur helt eller delvis finansieras med statligt stöd är högst 500 000 eller 750 000 euro i regioner som är stödberättigade enligt artikel 87.3 c eller 1 miljon euro i regioner som är berättigade till stöd enligt artikel 87.3 a⁽²⁷⁾. Skälet till det är att argumentet att marknadsmisslyckande föreligger på grund av höga transaktionskostnader är mer övertygande vid små transaktioner. Det faktum att ett marknadsmisslyckande konstateras ändrar emellertid inte stödskaraktern i en viss åtgärd och inte heller behovet av att bedöma dess förenlighet, särskilt enligt bestämmelserna i avsnitt VIII.

VI.6 Om det erkänns att marknadsmisslyckande föreligger, kommer kommissionen att granska huruvida den statliga stödåtgärden står i rimligt förhållande till det påstådda marknadsmisslyckande den är avsedd att uppväga och skall också se till att alla snedvridningar minimeras. Den anser att detta görs bäst med hjälp av åtgärder som räcker för att få marknads investerare att satsa kapital, men inte mer, och som leder till att investeringsbeslut tas på affärsmässig grund på villkor som är så nära förhållanden i den normala ekonomin som möjligt.

VI.7 Det finns många olika tänkbara modeller för riskkapitalåtgärder, och flera av dessa som utformas i medlemsstaterna är ganska nya, vilket innebär att kommissionen ännu inte kan fastställa strikta kriterier som vägledning för om åtgärderna skall godkännas eller ej. Den har dock pekat ut vissa faktorer som en kommer att se som positiva och andra som den kommer att se som negativa vid bedömningen. De anges i avsnitt VIII. Att kriterierna är utformade på detta sätt gör det så mycket viktigare att alla riskkapitalåtgärder som utgör eller kan tänkas utgöra statligt stöd anmäls till kommissionen enligt artikel 88.3 i EG-fördraget innan de genomförs, om de inte undantas från anmälningsskyldigheten genom en förordning, som t.ex. den som nämns i avsnitt IV.7⁽²⁸⁾. När kommissionen har en fullständig anmälan som visar att en åtgärd omfattar flera positiva inslag men inga negativa, kommer kommissionen att försöka göra en snabb bedömning av denna inom den tidsfrist som anges i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget⁽²⁹⁾.

⁽²⁷⁾ Separata kapitaltillskott som görs inom sex månader efter varandra kommer att anses som en enda delfinansiering. Detsamma gäller olika tillskott, också under en längre period, om ett åtagande har gjorts för att betala ut dem som ett led i en enda stödåtgärd.

⁽²⁸⁾ Dvs. genom en förordning som antagits med stöd av rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGT L 142, 14.5.1998, s. 1).

⁽²⁹⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

VII. Stödåtgärdens utformning

VII.1 Kommissionen anser att det i allmänhet är medlemsstaten som skall välja form för en stödåtgärd. Detta gäller även riskkapitalåtgärder. Som redovisas närmare i avsnitt VIII kommer kommissionen dock i sin bedömning av sådana åtgärder att ta hänsyn till om de stimulerar investerarna på marknaden att erbjuda "målföretagen" riskkapital och om de kommer att leda till att investeringsbeslut fattas på affärsmässig grund (dvs. med sikte på maximal vinst). Åtgärder som kan leda till detta resultat och som alltså har möjlighet att bedömas positivt enligt kriterierna i avsnitt VIII, när de utgör statligt stöd, är enligt kommissionen bland andra följande:

- a) Skapande av *investeringsfonder* ("venturekapitalfonder"), där staten är partner, investerare eller deltagare, eventuellt på mindre fördelaktiga villkor än de övriga investerarna.
- b) *Bidrag* för att täcka en del av venturekapitalfondernas administrations- och förvaltningskostnader.
- c) *Andra finansiella instrument* för att stimulera riskkapitalinvesterare eller riskkapitalfonder att erbjuda mer investeringskapital.
- d) *Garantier* till riskkapitalinvesterare och fonder mot en viss del av investeringsförluster, eller garantier för lån till investerare och fonder för investering i riskkapital⁽³⁰⁾.
- e) *Skatteförmåner* för att uppmuntra investerare att göra riskkapitalinvesteringar.

VII.2 Kommissionen ämnar inte använda kriterierna i följande avsnitt för att godkänna åtgärder varigenom företag erbjuder kapital enbart i form av lån (inklusive förlagslån och delägarlån) eller andra instrument som ger investeraren eller långivaren en fastställd minimiavkastning, vare sig genom fonder eller på andra sätt. Ett sådant kapitaltillskott är inte "riskkapital" enligt definitionen i fotnot 1 och kommissionen betraktar de nuvarande reglerna som tillräckliga för bedömningen av sådana åtgärder, särskilt beräkningen av stödandelen och kopplingen till stödberättigande kostnader.

⁽³⁰⁾ Det senare är en interventionsform som används av Small Business Administration i Förenta staterna till stöd för "small business investment companies".

VII.3 Kommissionen ämnar inte använda kriterierna i följande avsnitt för att godkänna enstaka åtgärder som syftar till att förse ett enskilt företag med kapital.

VIII. Kriterier för bedömning av förenligheten

VIII.1 Som redan förklarats i avsnitt VI är kriterierna uttryckta i form av "positiva och negativa faktorer". Alla faktorer är inte av samma betydelse, och i förteckningen nedan står de viktigaste först. Ingen faktor är avgörande i sig själv, och inte heller kan en viss grupp av dem ses som tillräcklig för att i sig göra en åtgärd förenlig. I vissa fall beror tillämpligheten av faktorerna och den betydelse de kan tillmätas på åtgärdens utformning. I sin bedömning tar kommissionen hänsyn till de regionala förutsättningarna och till åtgärdens proportionalitet som helhet.

Åtgärderna kommer att bedömas på varje nivå. I fall där investeringen av riskkapital i ett företag är förbunden med kostnader som är stödberättigande enligt gällande rambestämmelser eller riktlinjer, kan dessa tillämpas som ett alternativ till nedanstående principer för bedömning av stödet till det företaget, i linje med avsnitten II.3 och V.2. Om den ifrågakvarande åtgärden också innebär stöd till investerarna, måste sådant stöd dock bedömas enligt nedanstående principer.

VIII.2 När taken för transaktionernas storlek i VI.5 är uppfyllda och när endast investerare (eller ett investeringsinstrument) är mottagare av statligt stöd med anledning av den berörda åtgärden, är sådant statligt stöd förenligt med fördraget så länge det står i proportion till de berörda kostnadsnackdelarna, såsom högre relativa kostnader för analys och förvaltning av små investeringar. Villkoren i VIII.3 kommer att användas för att bedöma om detta stämmer.

När taken för transaktionernas storlek i stycke VI.5 överskrids kommer kommissionen att kräva bevis på att det föreligger ett marknadsmisslyckande.

VIII.3 När det har fastställts att ett marknadsmisslyckande föreligger, kommer kommissionen vid bedömningen av den riskkapitalåtgärd att granska följande faktorer enligt fördragets bestämmelser om statligt stöd:

Det kommer att ses som en positiv faktor att *investeringen eller större delen av det investerade kapitalet är begränsad till*

— småföretag ⁽³¹⁾ eller till och med "mikroföretag", och

⁽³¹⁾ Enligt gemenskapsdefinitionen i kommissionens rekommendation 96/280/EG (EGT L 107, 30.4.1996, s. 4).

— medelstora företag i start- eller andra inledningsfaser ⁽³²⁾ eller i stödområden.

Medelstora företags tillgång till finansiering efter start- och inledningsfasen bör per företag begränsas till en del av det totalbelopp åtgärden omfattar. En begränsning till mindre belopp (dvs. högst 500 000 eller 750 000 euro i regioner som är stödberättigade enligt artikel 87.3 c eller 1 miljon euro i regioner som är stödberättigade enligt artikel 87.3 a eller till en viss nivå av påvisat marknadsmisslyckande kommer också att betraktas som en positiv faktor.

Åtgärderna bör vara inriktade på marknadsmisslyckande för riskkapital. Om åtgärder innebär stimulans för finansiering av företag i första hand i form av eget kapital eller därmed likställt kapital, kommer det att betraktas som positivt. Om en avsevärd del av finansieringen är i annan form eller inte verkar ha någon kraftigt stimulerande verkan (dvs. när det gäller stöd till riskkapitalinvesteringar som skulle ha ägt rum även utan åtgärden) kommer det att betraktas som negativt. Detta vore fallet med åtgärder som innebär ytterligare finansiering till ett företag som redan har mottagit ett kapitaltillskott som utgör stöd.

Investeringsbeslut skall vara vinstmotiverade. En koppling mellan investeringens avkastning och ersättning till dem som är ansvariga för investeringsbeslutet är en positiv faktor. Följande åtgärder kommer att anses uppfylla det kravet:

i) Sådana åtgärder där allt kapital som investeras härrör från investerare som arbetar under marknadsekonomiska betingelser och som själva fattar investeringsbeslutet, medan stödet enbart är avsett att stimulera dem till det.

ii) Andra åtgärder som innebär att en betydande andel av kapitalet kommer från investerare som arbetar under marknadsekonomiska betingelser och som investerar kapitalet på affärsmässig grund (dvs. enbart för vinst) direkt eller indirekt ⁽³³⁾ som eget kapital i "målföretaget".

⁽³²⁾ Den europeiska venturekapitalföreningen EVCA definierar startfinansiering som "finansiering till företag för produktutveckling och tidig marknadsföring. Företaget håller kanske på att grundas eller har verkat en kort tid, men har inte sålt sin produkt på marknaden". Annan tidig finansiering är "finansiering till företag som ännu håller på med forskning och produktutveckling eller har avslutat produktutveckling och behöver nytt kapital för att inleda kommersiell tillverkning och saluföring. De genererar inte vinst ännu."

⁽³³⁾ Med "indirekt" avses via fonder och andra investeringsinstrument.

I fråga om fonder kommer 50 % eller mer av fondkapitalet att betraktas som en "betydande andel", eller 30 % när det gäller åtgärder som utförs inom stödbemyndigade områden, även om varje åtgärd kommer att bedömas utifrån sina förutsättningar och andra aspekter också kommer att påverka kommissionens bedömning. Ytterligare positiva faktorer skulle vara följande.

- i) Ett avtal mellan en professionell fondförvaltare och fondens deltagare är ett annat positivt element, förutsatt att förvaltarens ersättning är kopplad till avkastningen och att fondens målsättningar och den föreslagna investeringsperioden finns angivna.
- ii) Marknadsinvesterares deltagande i beslutsfattandet.
- iii) En tillämpning av bästa praxis och reglerande överyn vid förvaltningen av fonderna.

Om det inte finns någon sådan faktor som anger att investeringsbesluten fattas på affärsmässiga grunder, kommer det att betraktas som negativt. Det kommer till exempel att gälla om åtgärder av så liten omfattning att de bara är inriktade på ett fåtal, ekonomiskt olönsamma projekt, eller åtgärder som vidtas enbart eller främst för att finansiera ett särskilt, på förhand känt företag.

Snedvridningen av konkurrensen mellan investerarna och mellan investeringsfonderna måste minimeras. Kommissionen kommer att se positivt på tillhandahållandet av "förmånsvillkor" för investerare, eller att sådana villkor görs tillgängliga för andra investerare. Detta kan göras i form av en offentlig anmodan till investerarna när en investeringsfond grundas, eller i form av en ordning (till exempel en garantiordning) som är öppen en längre period för nytillkommande. Det sätt på vilket denna positiva faktor kan uppnås blir med nödvändighet beroende av åtgärdens utformning. Däremot anses det som en negativ faktor om det inte finns någon sådan kontrollmekanism mot överkompensation till investerarna, eller där förlustrisken helt och hållet tas av den offentliga sektorn medan fördelarna enbart går till de övriga investerarna.

Sektorielt fokus. Då många fonder i den privata sektorn är inriktade på särskild innovativ teknik och till och med särskilda sektorer (sjukvård, informationsteknik, kultur), kan kommissionen tänka sig att acceptera en

sektorsinriktning där det är motiverat både av affärsmässiga skäl och av det allmänna intresset. I linje med kommissionens konsekvent mindre välvilliga inställning till statliga stödåtgärder inriktade på särskilt känsliga sektorer som lider av överkapacitet, bör åtgärderna särskilt utesluta att stöd betalas ut till fartygsproduktion och EKSG-sektorerna.

Investeringar grundade på affärsplaner. Det är gängse affärsmässig praxis vid professionell fondförvaltning att det för varje investering finns en affärsplan, där produktutvecklingen och försäljningens och vinstens utveckling ingår och en förhandsbedömning görs av projektets bärkraft, och det kommer att ses som positivt att det finns en sådan plan. Det kommer att ses som negativt om det inte finns någon metod för avveckling av statens direkta eller indirekta engagemang i ett enskilt företag.

Kumulering av stödåtgärder till enskilda företag bör undvikas. Om en åtgärd innebär stöd till de företag som mottar investeringen, kan kommissionen begära att medlemsstaten utfäster sig att bedöma och begränsa andra former av statligt stöd till företag som har fördel av riskkapitalåtgärden, inklusive inom andra godkända stödprogram. I fråga om sådana stöd och under förutsättning att medlemsstaten ser till att dessa företag endast kan erhålla stöd av mindre betydelse, bör medlemsstaten föreslå för kommissionen att undersöka och godkänna en rimlig utvärdering av stödinlaget i den åtgärd som genomförs för att tillämpa kumulationsreglerna. När ett företag använder kapital som satsats inom ramen för en sådan riskkapitalåtgärd för att finansiera startinvesteringar, forskning och utveckling och andra kostnader som berättigar till stöd enligt andra ordningar, bör medlemsstaten inkludera riskkapitalåtgärdens stödelement när den beräknar stödtaket för dessa.

IX. Slutliga påpekanden

Kommissionen avser att tillämpa villkoren i detta meddelande i fem år. Eftersom tillvägagångssättet i detta meddelande innebär ett avsteg från tidigare metoder för kontroll av statligt stöd och då det rör ett område inom gemenskapens ekonomi som utvecklas snabbt, förbehåller sig kommissionen rätten att anpassa sitt tillvägagångssätt mot bakgrund av de erfarenheter som görs. Om det är till någon hjälp kan kommissionen ytterligare klargöra sitt tillvägagångssätt i vissa frågor.

Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 8.1 andra stycket i rådets förordning (EEG) nr 2082/92 om särartsskydd

(2001/C 235/04)

Genom detta offentliggörande tillgodoses den rätt till invändningar som fastställs genom artikel 8 och 9 i ovannämnda förordning. Alla invändningar mot ansökan skall göras genom den behöriga myndigheten i medlemsstaten inom fem månader efter detta offentliggörande, som sker av de motiv som anges nedan, särskilt punkterna 4.2, 4.3 och 4.4, genom vilka ansökan bedöms kunna godtas enligt förordning (EEG) nr 2082/92.

RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2082/92

REGISTRERINGSANSÖKAN FÖR EN SÄRSKILD PRODUKT

Ansökningsnummer i medlemsstaten: —

1. Behörig ansökande myndighet i medlemsstaten:

Namn: Maa- ja metsätalousministeriö (Jord- och skogsbruksministeriet)

Adress: PL 30

FIN-00023 Valtioneuvosto

Tfn. (358-9) 16 01

Fax (358-9) 160 91 66.

2. Ansökande grupp

2.1 Namn: Suomen Kalaruoan Ystävät ry (Fiskrätternas vänner i Finland)

2.2 Adress: PL 132

FIN-00251 Helsinki

Tfn. (358-9) 49 75 86

2.3 Sammansättning: producent/förädlare () andra (x).

3. Produkttyp: Bakverk

4. Produktspecifikation

(Sammanfattning av kraven i artikel 6.2)

4.1 **Namn:** Kalakukko.

4.2 **Framställningsmetod och särskild bearbetningsmetod:** Kalakukko framställs i två etapper, först görs degen och sedan fyllningen.

Beredning av degen

Blanda de olika mjölsorterna (mest rågmjöl och lite vetemjöl och eventuellt havremjöl). Tillsätt lite vatten, men inte så mycket att degen blir för lös. Tillsätt salt och smält smör. Till 1 kg mjöl tar man 80-100 g smält mjöl. Kavla ut degen så att den är cirka 1,5 cm tjock i mitten. Forma en rund eller oval platta med en diameter på mellan 15 och 40 cm genom att trycka in kanterna. Pudra vid behov över en matsked rågmjöl, vilket förhindrar att vätska rinner ut.

Beredning av fyllningen

Placera försiktigt fisken mitt på degplattan (små fiskar som abborre, siklöja, mört och nors kan vara hela och större fiskar som lax bör vara i filéer). Strö över salt och lägg några smörklickar mellan fisklagren. Täck fisken med skivat bogfläsk och strö över 1 tsk salt.

Därefter skall kalakukkon förslutas. Vik degen över fyllningen och nyp ihop kanterna. Förstärk förslutningen genom att fukta fingrarna med vatten. Vik sedan kalakukkon igen och sammanför de båda ytterkanterna. Forma sedan kalakukkon med en kniv till en rund eller oval form.

Traditionellt utnyttjade man eftervärmen i bakugnen för att grädda kalakukkon, som fick stå i ugnen över natten. Nuförtiden kan man göra så här: Sätt in kalakukkon i en ugn som håller 250–300 °C under mellan 20 minuter och en timme, dock utan att ytan får spricka. Laga vid behov sprickor med överbliven deg. Tag ut kalakukkon ur ugnen och sänk värmen till 125–150 °C. Pensla skalet med smält smör och svep eventuellt in kalakukkon i aluminiumfolie. I denna lägre ugnsvärme skall fyllningen steka klart, vilket tar mellan fyra och sex timmar. Traditionellt slog man därefter in kalakukkon i en duk eller en tidning, i vilken den efterstekte under två eller tre timmar. Idag görs efterstekningen vid en temperatur av mindre än 100 grader.

Kalakukkon får inte gräddas vid för hög temperatur för då blir den torr och skalet blir hårt och det innebär att den inte uppfyller kraven på organoleptiska egenskaper för en traditionell kalakukko.

Under gräddningen når temperaturen inuti kalakukkon upp till mer än 65 °C, vilket innebär att nedbrytande enzymer och mikroorganismer i fisken och de andra ingredienserna slås ut. Om en kalakukko förpackas väl och förvaras svalt håller den länge.

En modern kalakukko håller hög kvalitet och kan förvaras under lång tid tack vare att produktionen kontrolleras noggrant och att kalakukkon snabbt kyls ned efter gräddningen, förpackas med ett skyddande material och lagras vid låg temperatur.

- 4.3 **Traditionella egenskaper:** Traditionen att laga kalakukko går tillbaka till den tid då jordbruket kom att dominera över jakt och fiske. I regionen Järvi-Suomi fann man genom kalakukkon ett sätt att tillaga annars svårberedda småfiskar som abborre, siklöja, mört och nors, genom att man bakade in fisken i ett skal av rågbrödsdeg. När svinskötsel blev vanligare upptäckte man att ett par skivor bogfläsk förbättrade näringsinnehållet och smaken. Kalakukkon var en fullständig måltid som man kunde ta med sig som matsäck när man arbetade långt hemifrån eller i skogen.

Enligt traditionen tillagas kött och fisk tillsammans i Kalakukko och detta bruk från Savolax och Karelen går tillbaka till medeltiden.

Efter andra världskriget inlemmades en del av Karelen med den dåtida Sovjetunionen och befolkningen i regionen flyttade till andra delar av Finland och tog med sig bruket att laga kalakukko, som därför kom att sprida sig i hela landet, även om det är i provinserna Savolax och Karelen som rätten lagas traditionellt.

- 4.4 **Produktbeskrivning:** Kalakukko är en rätt som formas som ett runt eller ovalt bröd. Brödskalet är tjockt och släpper inte igenom fyllningen. Det är hårt och kompakt tack vare att det först gräddas en stund i mycket varm ugn. Brödskalet fungerar som förpackning och fyllningen tillagas däri och förblir på så sätt smakrik och saftig.

Brödet och den hårda skorpan gör att fyllningen inte torkar (och skyddar mot mikroorganismer) vid transport, lagring och försäljning. Bröd och fyllning utgör tillsammans en fullständig måltid.

4.5 **Minimikrav och inspektionsförändringen för särskild karaktär**

Kontrollen avser följande punkter

Vid beredningen kontrolleras på produktionsföretaget särskilt att degen i enlighet med punkt 4.2 kavlas ut till en rund eller oval degplatta, att fiskfyllningen läggs i en klump i mitten som sedan täcks med skivat bogfläsk, och att kalakukkon försluts genom att degen viks över fyllningen, alla moment som ingår i den traditionella beredningsmetoden.

Vid beredningen kontrolleras på produktionsföretaget särskilt att produkten i enlighet med punkt 4.2 först sätts in i mycket varm ugn (250–300 °C), därefter i medelvarm ugn (125–150 °C) och därefter i ugn med låg temperatur (under 100 °C). Denna särskilda gräddningsmetod har avgörande betydelse för hur saftig kalakukkon blir och hur den smakar.

I samband med produktion och distribution tas stickprover för kontroll av de organoleptiska och kemiska egenskaperna (genom standardiserade metoder som ISO och IDF) och mätning av bakteriehalten och för bestämning av den mikrobiologiska kvaliteten.

5. **Begäran om förbehåll enligt artikel 13.2:** Ja

EG-nummer: S/FI/00013/98.08.26.

Dag då komplett ansökan mottogs: 7 juli 2000.

III

(Upplysningar)

EUROPAPARLAMENTET

**Skriftliga frågor med svar som är publicerade i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*
C 235 E**

(2001/C 235/05)

Dessa texter är tillgängliga på:

EUR-Lex: <http://europa.eu.int/eur-lex>

CELEX: <http://europa.eu.int/celex>
